

16.2.2023

dnro VN/12277/2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA SEKÄ SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 186/2022 VP) SEKÄ KANSALAISALOITE KISSAKRIISI HALLINTAAN – KISSOJEN TUNNISTUSMERKINNÄN JA LEIKKAUTTAMISEN PUOLESTA (KAA 2/2021 VP)

Maa- ja metsätalousministeriö täydentää tällä asiakirjalla maa- ja metsätalousvaliokunnalle 11.1.2023 toimitettua vastinettaan. Ympäristövaliokunnan lausunto asiassa on valmistunut 12.1.2023 ja perustuslakivaliokunnan lausunto 16.2.2023.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää täydentävänä vastineenaan kunnioittavasti seuraavaa:

HE 186/2022 vp, lakiehdotus 1: Laki eläinten hyvinvoinnista

Siirtymäajat

Ympäristövaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota porsitus- ja tiineyttyshäkkien käyttöön liittyviin kieltoihin ja siirtymäaikoihin. Valiokunnan mukaan eläinten lajityypillistä käytöstä koskeva tutkimustieto vaikuttaa edellyttävän huomattavasti kriittisempää suhtautumista emakoiden porsitus- ja imetyshäkkien käyttöön pitkän siirtymäajan puitteissa. Ympäristövaliokunnan mukaan myös porsaiden kirurgisen kastration kiellon toteuttaminen 12 vuoden siirtymäajan kuluessa vaikuttaa erikoiselta lain yleisten periaatteiden kannalta.

MMM vastine:

Emakoiden tiineytys- ja porsitushäkkien käyttöön sekä porsaiden kirurgiseen kastratioon liittyvien kieltojen ja siirtymäaikojen osalta ministeriö viittaa 11.1.2023 toimitetussa vastineessa esiin tuotuihin seikkoihin.

Pitopaikan tarkastaminen ulkona pidettävien eläinten osalta

Ympäristövaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota ulkona vaikeakulkuisilla laitumilla pidettävien eläinten hyvinvoinnin tarkastamiseen. Ehdotetun lain 22 §:n mukaan eläimen hyvinvointi ja pitopaikka laitteineen on tarkastettava vähintään kerran päivässä ja tarvittaessa useamminkin, jos hoidossa oleva eläin on ihmisen välittömässä valvonnassa tai tavoitettavissa. Poikkeuksen muodostavat muun muassa tilanteet, joissa eläimet ovat vaikeasti tavoitettavilla laitumilla kesäaikaan. Valiokunnalle toimitetussa lausunnossa on esitetty, että poikkeukset eläinten hyvinvoinnin tarkastusvelvollisuuteen saattavat johtaa laitumella pidettävien eläinten valvonnan ja hoidon laiminlyöntiin. Tästä voi aiheutua ongelmia myös sivutuotelainsäädännön sekä eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvontaan. Valiokunta esittää, että säännökseen liittyvät tulkintaepäselvyydet ja käytännön ongelmat poistetaan maa- ja metsätalousvaliokunnan käsittelyssä.

MMM vastine:

Tarkastusvelvollisuuden osalta maa- ja metsätalousministeriö viittaa hallituksen esityksessä esille tuotuihin seikkoihin. Ehdotetun 22 §:n päivittäinen tarkastusvelvollisuus ei koskisi laajoilla alueilla luonnonmukaisissa olosuhteissa tarhattavia, luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä, vaikeasti tavoitettavilla laitumilla kesäaikaan pidettäviä eläimiä eikä viljelykaloja, joiden päivittäinen tarkastaminen on mahdotonta vaikeiden sääolojen, jääpeitteen tai käytettävän kasvatusmenetelmän vuoksi. Päivittäisen tarkastusvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät eläimet olisi tarkastettava säännöllisesti, jotta eläinten hyvinvointi ei tarpeettomasti vaarannu. Näiden eläinten pidossa olisi erityisen tärkeää pyrkiä varmistumaan siitä, että eläimillä on jatkuvasti riittävästi ravintoa ja vettä saatavilla ja että niillä on mahdollisuus päästä suojaan säältä. Poikkeuksellisten sääolosuhteiden tai muiden, eläinten hyvinvoinnille vaaraa aiheuttavien olosuhteiden vallitessa eläimet tulisi tarkastaa tavanomaista useammin. Samoin tulisi menetellä, jos eläinten joukossa on erityistä seuranta edellyttäviä eläimiä, kuten synnytystä odottavia, vastasyntyneitä, sairaita, heikkokuntoisia tai vahingoittuneita eläimiä. Näin ollen myös vaikeakulkuisilla laitumilla pidettävien eläinten tarkastusvälin olisi oltava sellainen, että eläinten hyvinvointi ei tarpeettomasti vaarannu. Ehdotetun 20 §:n mukaan hoidossa olevan eläimen yleisestä hyvinvoinnista on huolehdittava. Lisäksi on huolehdittava muun muassa asianmukaisista toimista sairauksien ja eläinten vahingoittumisen ennalta ehkäisemiseksi. Ehdotetun lain 23 §:n mukaan sairaalle tai vahingoittuneelle eläimelle on viipymättä annettava tai hankittava asianmukaista hoitoa. Ehdotetut säännökset ovat siten riittäviä turvaamaan myös vaikeakulkuisilla laitumilla pidettävien eläinten hyvinvoinnin.

Kissojen vapaana pitäminen

Ympäristövaliokunta ehdottaa lausunnossaan kissojen irtipidon kieltämistä osana kissakriisin hoitoa. Lakiehdotuksen 6 §:n perusteluiden mukaan kissan pitämistä vapaana ei pidetä eläimen hylkäämisenä, mikäli kissasta muuten huolehditaan. Valiokunta pitää asianmukaisena, että sääntelyä tai perusteluita täsmennetään siten, että se on linjassa metsästyslain 75 ja 85 §:n säännösten kanssa. Valiokunnan mukaan kissojen irtipidon kiellosta voidaan sallia asianmukaisesti rajattuja poikkeuksia muun muassa navetassa tai tallilla asuville kissoille, joista huolehditaan asianmukaisesti.

MMM vastine:

Ehdotetun lain 6 §:ssä säädettäisiin lain yleisistä periaatteista. Pykälän 2 momentin mukaan hoidossa olevaa eläintä ei saa jättää hoidotta eikä hylätä. Säännös vastaa voimassa olevan eläinsuojelulain 5 §:n 1 momentissa olevaa säännöstä. Säännöskohtaisten perusteluiden mukaan eläimen hylkäämisellä tarkoitettaisiin sellaista eläimen heitteille jättämistä, jossa eläimen pitäjä ei enää millään tavoin huolehdi eläimen hyvinvoinnista eikä hän ole siirtänyt eläimen hoitovastuuta millekään muulle tähän suostumuksensa antaneelle taholle. Esimerkkeinä hylkäämisestä mainitaan tilanne, jossa lemmikkieläimenä pidetty kani vapautetaan tarkoituksellisesti luontoon, jossa sen oletetaan selviävän jatkossa omillaan sekä tilanne, jossa lemmikkieläin jätetään asuntoon sieltä pois muutettaessa. Perustelujen mukaan kissan pitämistä vapaana ei sellaisenaan pidettäisi eläimen hylkäämisenä, jos kissan pitäjä huolehtii kissan muusta hoidosta tai jos hän on siirtänyt kissan hoitovastuun tilapäisesti toiselle taholle. Säännöksen perusteluihin on lisätty edellä mainitut esimerkit nimenomaan selventämään säännöksen tulkintaan liittyviä epäselvyyksiä.

Käytännössä säännöksen tulkintaan liittyvät epäselvyydet liittyvät lemmikkieläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen suomennokeeseen (SopS 49/1992). Sen 1 artiklan 5-kohdan mukaan heitteillä oleva eläin tarkoittaa joko koditonta lemmikkieläintä tai sellaista lemmikkieläintä, joka on omistajansa tai haltijansa kotipiiriin rajojen ulkopuolella,

eikä kenenkään muun omistajan tai haltijan hallinnassa tai suorassa valvonnassa. Suo-
mennoksen 3 artiklan 2-kohdan mukaan lemmikkieläintä ei saa jättää heitteille. Ministeriön
näkemyksen mukaan sopimuksen alkuperäistä englanninkielistä tekstiä ei kuitenkaan voida
tulkita siten, että siinä suoraan kielletäisiin lemmikkieläimen päästäminen omistajansa tai
haltijansa kotipiirin rajojen ulkopuolelle ilman valvontaa.

Eläinten hyvinvointilakiehdotuksen 3 §:ssä säädettäisiin Euroopan unionin lainsäädännön
sekä yleissopimusten täytäntöönpanosta. Sen 2 momentin mukaan laissa säädetään muun
muassa lemmikkieläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen täytäntöön-
panosta siltä osin, kuin sen täytäntöönpanosta ei säädetä muussa laissa. Säännös on uusi.
Käytännössä yleissopimukseen sisältyvät asiat on sisällytetty eläinten hyvinvointilakiehdo-
tukseen, joten jatkossa sovellettavaksi tulisivat ensisijaisesti hyvinvointilain säännökset
yleissopimuksen tekstin sijaan. Tämän toivotaan selkeyttävän nykytilaa, jossa yleissopi-
musta on tulkittu eläinsuojelulain rinnalla. Yleissopimuksen tekstiin on viitattu usein myös
metsästyslakia ja järjestyslakia tulkittaessa.

Eläinten hyvinvointilakiehdotuksen mukaan kissan vapaana ulkona pitäminen ei olisi sellai-
senaan eläimen hylkäämistä. Vapaana ulkona liikkuvat kissat voivat kuitenkin altistua ym-
päristön aiheuttamille vaaroille ja eläimen hyvinvointi voi siten vaarantua. Tarvittaessa kis-
sojen vapaana ulkona pitämistä voitaisiin rajoittaa asetuksella. Asetustasolla voitaisiin
myös säätää mahdollisista poikkeuksista irtipidon kieltoon. Ennen asiasta säätämistä rajoi-
tuksen tarvetta ja vaikutuksia tulisi selvittää ja sidosryhmiä kuulla normaalin lainvalmistelu-
prosessin mukaisesti.

Luolakoirien taipumuskokeet

Ympäristövaliokunta on tuonut esiin sille esitetyn huolen kettujen käyttämisestä luolakoirien tai-
pumuskokeissa. Valiokunta on esittänyt lausunnossaan harkittavaksi, tuleeko luolakoirien tai-
pumuskokeiden kieltö toteuttaa nyt käsiteltävänä olevan lakiehdotuksen yhteydessä.

MMM vastine:

Ehdotetun 43 §:n mukaan eläinkilpailu ja -näyttely eivät saisi tarpeettomasti vaarantaa
eläinten hyvinvointia. Sellaista eläinkilpailua tai -näyttelyä, joka tarpeettomasti vaarantaa
eläinten hyvinvointia, ei saisi siis järjestää. Pykälän yksityiskohtaisten perusteluiden mu-
kaan hyväksyttävää ei olisi esimerkiksi sellaisen luolakoirien taipumuskokeen järjestämi-
nen, jossa ei yritettäisikään estää koekoiran ja kohde-eläimen välistä kontaktia, vaan eläi-
met voisivat helposti vahingoittaa toisiaan puremalla tai kynsimällä. Arvioitaessa, aiheut-
taako eläinkilpailu tai -näyttely tarpeetonta vaaraa eläinten hyvinvoinnille, olisi pohdittava
eläinten hyvinvoinnille aiheutuvia riskejä. Riskin suuruuteen vaikuttavat sekä vaaran aiheut-
tamien seurausten vakavuus, että niiden todennäköisyys. Mitä vakavamman ja todennä-
köisemmän vaarasta on kyse, sitä todennäköisemmin eläinkilpailun tai eläinnäyttelyn jär-
jestäminen olisi kiellettyä. Riskejä arvioitaessa on otettava huomioon sekä kilpailevalle eläi-
melle että kilpailussa apuna käytettävälle kohde-eläimelle, kuten ketulle, kilpailusta aiheu-
tuva vaara. Kilpailujen ja näyttelyiden tulisi olla turvallisia eläimille.

Se, mitä pidetään tarpeettomana vaarana eläinten hyvinvoinnille, voi vaihdella eri aikoina
esimerkiksi yhteiskunnallisten arvostusten mukaan. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin
antaa tarkempia säännöksiä sellaisista eläinkilpailuista ja -näyttelyistä, jotka tarpeettomasti
vaarantavat eläinten hyvinvointia ja joiden järjestäminen on kielletty. Säännöksen nojalla
voitaisiin tarvittaessa kieltää esimerkiksi keinoeläimillä elävillä ketuilla järjestettävien luo-
lakoirien taipumuskokeiden järjestäminen, jos niiden katsotaan aiheuttavan tarpeetonta
vaaraa eläinten hyvinvoinnille.

Lisäksi ministeriö tuo esiin, että Ruokavirasto on lähettänyt 2.2.2023 kirjeen luolakoiratoimintaa varten pidettävien kettujen pidon vaatimuksista luolakoiratoimintaa harjoittaville toimijoille ja yhdistyksille. Kirjeessä todetaan, että ko. toimintaa varten pidettävien kettujen pitoon tulee soveltaa eläinsuojelulain ja –asetuksen lisäksi koirien, kissojen ja muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten suojelusta annettua asetusta. Ruokavirasto katsoo yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa, että ko. toimintaa varten pidettävien kettujen pitopaikkaan voi suuntaa antavasti soveltaa koirien pitopaikalle säädettyjä vaatimuksia. Tällaisen pitopaikan tulisi olla kiinteäpohjainen tai maapohjainen ja pitopaikassa tulisi olla säänsuoja, esimerkiksi kuivitettu koppi.

Kuntien tehtävät

Ympäristövaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota eläinten hyvinvointilain velvoitteista kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Valiokunnan lausunnon mukaan eläinten hyvinvoinnin valvonta edellyttää kunnan eläinlääkärin ohella terveydensuojelun valvontaa hoitavan viranhaltijan osallistumista valvontakäynnille. Tällainen työparityöskentely on koettu myös viranhaltijoiden turvallisuutta ja työhyvinvointia edistäväksi järjestelyksi. Valiokunnalle on tuotu esiin, että myös terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan työpanos tulee korvata kokonaisuudessaan kunnille. Lisäksi eläinten hyvinvointia koskevan lakiehdotuksen 26 §:n mukaan löytöeläinten hoidon järjestäminen ehdotetaan nykyiseen tapaan kuntien tehtäväksi. Löytöeläinten säilytysvelvollisuus on esityksessä säilytetty nykyisessä 15 päivässä. Näistä säännöksistä aiheutuu valiokunnan saaman selvityksen mukaan lisäkustannuksia kunnille. Ympäristövaliokunta pitää tärkeänä, että kunnille aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti.

MMM vastine:

Ministeriö selventää, että ehdotetun 74 §:n mukaan kunnaneläinlääkäri ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija valvovat eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista kunnan alueella. Säännös ei edellytä sitä, että kunnaneläinlääkäri ja terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija osallistuisivat yhdessä tarkastuskäynneille. Ministeriön käsityksen mukaan kunnaneläinlääkärit hoitavat suurimman osan kunnassa tapahtuvasta eläinten hyvinvoinnin valvonnasta joko yksin tai yhdessä toisen kunnaneläinlääkärin tai poliisin kanssa. Valtio korvaa kunnaneläinlääkärin suorittamasta eläinten hyvinvoinnin valvonnasta kunnalle aiheutuneet kustannukset.

Lisäksi ministeriö toteaa, että ehdotetun 26 §:n mukaan kunnan on järjestettävä sen alueella tavattujen löytöeläinten tilapäisen hoidon järjestämistä varten talteenottoaika, jossa löytöeläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan. Säännös vastaa voimassa olevan eläinsuojelulain 15 §:ssä säädettyä, eikä siitä näin ollen katsota aiheutuvan lisäkustannuksia kunnille. Löytöeläinten hoidon osalta uutta olisi se, että kunnan tulisi julkaista vuosittain tilasto talteenotetuista löytöeläimistä. Käytännössä tästä aiheutuisi kunnille varsin maltillinen lisäkustannus vuosittain, sillä jo voimassa olevan eläinsuojelulain 26 §:stä seuraa löytöeläinhoitoloiden velvollisuus pitää luetteloa toiminnan kohteena olevista eläimistä.

Eläintarhojen tehtävät, luonnonvaraisten eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

Lausunnossaan ympäristövaliokunta toteaa, että eläintarhojen tehtäviin ei ehdoteta sisällytettäväksi säännöstä sairaiden tai loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten kuntoutuksesta tai pysyvästä säilyttämisestä. Valiokunta ehdottaa, että maa- ja metsätalousvaliokunta arvioisi tarpeen täydentää ehdotettua sääntelyä tältä osin.

Lisäksi ympäristövaliokunta tuo esiin, etteivät luonnonvaraisten eläinten hyvinvointia koskevat asiat kuulu tällä hetkellä millekään olemassa olevalle asiantuntijaelimelle. Maa- ja metsätalousministeriön alaisuudessa toimivat neuvottelukunnat käsittelevät tieteellisiin ja opetustarkoitukseen käytettävien eläinten, tuotantoeläinten sekä seura- ja harrastuseläinten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Valiokunnan mukaan luonnonvaraisten eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan perustaminen palvelisi luonnonvaraisten eläinten hyvinvointiin liittyvän tiedon kokoamista ja leviämistä sekä lakiehdotuksen säännösten toimeenpanoa. Valiokunta pitää ehdotusta perusteltuna ja kannattaa luonnonvaraisten eläinten hyvinvoinnin lautakunnan perustamista vähintään asetuksentasoisin säännösin.

MMM vastine:

Ministeriö suhtautuu varauksellisesti ympäristövaliokunnan ehdotukseen eläintarhojen tehtävien laajentamisesta. Ehdotetussa laissa eläintarhojen ydintehtävää luonnonvaraisen eläimistön ja biologisen monimuotoisuuden suojelemisessa vahvistettaisiin nykyisestä. Eläintarhojen lakisääteisiä tehtäviä laajennettaisiin siten, että eläintarhojen olisi jatkossa toteutettava kaikkia eläintarhadirektiivissä lueteltuja toimia luonnonvaraisten eläimistön ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi. Nämä tehtävät liittyvät eläinlajien suojelua edistävään tutkimukseen, eläinlajien suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen, lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon ja milloin se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien tarhassa kasvattamiseen, kannan uudelleen istuttamiseen ja lajien luontoon palauttamiseen. Voimassa oleva eläinsuojelulaki on edellyttänyt vain yhteen edellä mainituista tehtävistä osallistumista.

Osa eläintarhoista kuntouttaa sairaita ja loukkaantuneita luonnonvaraisia eläimiä jo nykyisin vapaaehtoisesti. Lakisääteisenä tehtävänä sairaiden ja loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten kuntoutus eläintarhassa edellyttäisi kuitenkin lisäresurssien varaamista ja investointien tekemistä suurimmassa osassa eläintarhoja. Kuntoutustoiminta edellyttää eläintarhassa erillisten karanteenitilojen ylläpitoa, jotta voidaan ennaltaehkäistä mahdollisten eläintautien leviäminen kuntoutettavien eläinten ja eläintarhassa pysyvästi pidettävien eläinten välillä. Kuntoutustoiminta edellyttää myös riittäviä henkilöresursseja ja osaamista eläinten hoitoon ja lääkintään. Jos eläintarhoille säädettäisiin velvollisuus myös sellaisten eläinten pysyvään säilyttämiseen, joita ei hoidon jälkeen voida palauttaa takaisin luontoon, edellyttäisi tämä myös investointeja ja lisäresursseja tällaisen eläinten pitoon.

Ministeriö toteaa, että ennen kuin ympäristövaliokunnan ehdottaman luonnonvaraisten eläinten hyvinvoinnin lautakunnan perustamiseen ryhdytään, olisi tarpeen selvittää rajapinnat muihin luonnonvaraisiin eläimiin liittyvien toimijoihin päällekkäisen työn ennalta ehkäisemiseksi. Tehokkaan toiminnan varmistamiseksi olisi myös varmistuttava riittävästä resursseista asioiden valmisteluun ja sihteerityöhön lautakunnassa.

Uskonnollisista syistä tapahtuva erityinen teurastustapa

MMM vastine:

Vastoin perustuslakivaliokunnan näkemystä jo nykyinen säännös uskonnollisesta teurastuksesta estää tainnuttamatta teurastuksen nisäkäslajien osalta, koska sekä shechita-teurastus että islamin liittyvän perinteisimmän tulkinnan mukaan toteutettu halal-teurastus edellyttävät eläimen teurastusta ilman eläimen tainnuttamista. Osa muslimeista hyväksyy halal-teurastuksen, jossa eläin tainnutetaan tavanomaisesti ennen verenlaskun aloittamista, ja tällaista teurastusta Suomessa tehdään.

HE 186/2022 vp, tekniset muutokset lakiehdotuksiin**Lakiehdotus 1: Laki eläinten hyvinvoinnista**

MMM ehdottaa, että ehdotettua 9 §:ää muutetaan seuraavasti:

9 §

Eläinlajilistojen muuttaminen

~~Eläinlajilistoihin voidaan lisätä tai niistä voidaan poistaa eläinlaji sen pidosta kulloinkin saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon tai käytännön kokemukseen perustuen.~~

Ruokavirasto voi tehdä maa- ja metsätalousministeriölle ehdotuksia eläinlajin lisäämisestä listalle omasta aloitteestaan tai sille tehtyjen hakemusten perusteella.

Luonnonvarakeskus antaa riippumatonta tieteellistä asiantuntija-apua eläinlajilistojen ajantasaisuuden arvioinnissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä **1** momentissa tarkoitetun hakemuksen sisällöstä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä sekä hakemuksen käsittelystä.

9 §. Eläinlajilistojen muuttaminen. Pykälää muutetaan perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella.

MMM ehdottaa, että ehdotettua 16 §:ää muutetaan seuraavasti:

16 §

Toimenpiteiden tekijä ja kivunlievityksen käyttö

Edellä 15 §:ssä sallitun leikkauksen tai muun kipua **tai kärsimystä** aiheuttavan toimenpiteen saa tehdä vain eläinlääkäriammattin harjoittaja tai muu sellainen henkilö, jolla on asetuksella määritelty tarvittava koulutus tai riittävä muu osaaminen toimenpiteen tekemiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella:

1) voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimenpiteiden tekemisessä käytettävistä menetelmistä ja tarvittavasta kivunlievityksestä;

2) annetaan säännökset **1 momentissa tarkoitetuilta** muilta kuin eläinlääkäriammattin harjoittajilta edellytettävästä koulutuksesta ja pätevyyydestä.

16 §. Toimenpiteiden tekijä ja kivunlievityksen käyttö. Pykälän 1 momenttia tarkennetaan vastaamaan 15 §:n muotoilua. Pykälän 2 momentin 2-kohtaa tarkennetaan perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella.

MMM ehdottaa, että ehdotettua 57 §:ää, 58 §:ää, 59 §:n 1 momenttia ja 60 §:n 2 momenttia täydennetään seuraavalla tavalla:

57 §

Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa (1069/2021) säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, kotieläinpihan pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää.

57 §. Kotieläinpihasta tehtävä ilmoitus. Ilmoitusvelvollisuutta on tarpeen selkeyttää ilmoituksen vastaanottavan viranomaisen osalta. Ehdotetut lisätiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys eläinten hoidosta ilmoitettaisiin aluehallintovirastolle, joka tallettaisi ne eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. Käytännössä valtaosa ilmoituksista tehtänee sähköisen palvelun kautta, jolloin eläinten pitäjä tallentaa tiedot suoraan sähköiseen järjestelmään. Paperisten ilmoitusten varalta on kuitenkin tarpeen säätää myös viranomaisesta, joka tallettaa tiedot sähköiseen järjestelmään.

58 §

Luonnonvaraisten eläinlajien tarhouksesta tehtävä ilmoitus

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitämisestä ja pitopaikasta ilmoittamisesta sekä tietojen tallettamisesta, riistanhoidollista tarhausta varten pidettävien eläinten pitäjän sekä tuotantoeläiminä pidettävien kuusipeurojen, biisonien, vesipuhveleiden, villisikojen, strutsien, emujen, viiriäisten, helmikanojen, fasaanien, peltopyiden ja heinäisorsien pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää. Riistanhoidollista tarhausta harjoittavan eläinten pitäjän on lisäksi ilmoitettava, mihin metsästyslain 3 §:ssä tarkoitettuun riistanhoidolliseen tarkoitukseen eläimiä pidetään.

58 §. Luonnonvaraisten eläinlajien tarhouksesta tehtävä ilmoitus. Ilmoitusvelvollisuutta on tarpeen selkeyttää ilmoituksen vastaanottavan viranomaisen osalta. Ehdotetut lisätiedot eläinten pitäjän pätevyydestä, selvitys eläinten hoidosta sekä tarvittaessa tieto riistanhoidollisesta tarkoituksesta ilmoitettaisiin aluehallintovirastolle, joka tallettaisi ne eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. Käytännössä valtaosa ilmoituksista tehtänee sähköisen palvelun kautta, jolloin eläinten pitäjä tallentaa tiedot suoraan sähköiseen järjestelmään. Paperisten ilmoitusten varalta on kuitenkin tarpeen säätää myös viranomaisesta, joka tallettaa tiedot sähköiseen järjestelmään.

59 §

Broilerikasvattamot

Sen lisäksi, mitä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitopaikasta ilmoittamisesta ja tietojen tallettamisesta, broilereiden omistajan tai pitäjän on ilmoitettava aluehallintovirastolle pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot kasvattamon rakennusten niistä kasvatusosastoista, joissa broileriparvia kasvatetaan. Broilerilla tarkoitetaan lihantuotantoa varten pidettävää tuotantopolven lintua, joka kuuluu Gallus gallus-lajiin.

(2-6 momentit siten kuin hallituksen esityksessä)

59 §. Broilerikasvattamot. Pykälän 1 momentin ilmoitusvelvollisuutta on tarpeen selkeyttää ilmoituksen vastaanottavan viranomaisen osalta. Ehdotetut lisätiedot kasvatusosastoista ilmoitettaisiin aluehallintovirastolle, joka tallettaisi ne pitopaikkarekisteriin. Käytännössä valtaosa ilmoituksista tehtänee sähköisen palvelun kautta, jolloin eläinten pitäjä tallentaa tiedot suoraan sähköiseen järjestelmään. Paperisten ilmoitusten varalta on kuitenkin tarpeen säätää myös viranomaisesta, joka tallettaa tiedot sähköiseen järjestelmään.

60 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

(1 momentti siten kuin hallituksen esityksessä)

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta hevoseläimiä pitäviin. Hevoseläinten pitäjien ilmoitusvelvollisuudessa noudatetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia. Sen lisäksi ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa hevoseläimiä pitävän on ilmoitettava aluehallintovirastolle eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tallettavaksi tiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää.

60 §. *Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito.* Pykälän 2 momentin ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa hevoseläimiä pitäviä koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on tarpeen selkeyttää ilmoituksen vastaanottavan viranomaisen osalta. Ehdotetut lisätiedot eläinten pitäjän pätevyydestä sekä selvitys eläinten hoidosta ilmoitettaisiin aluehallintovirastolle, joka tallettaisi ne eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. Käytännössä valtaosa ilmoituksista tehtäneiden sähköisen palvelun kautta, jolloin eläinten pitäjä tallentaa tiedot suoraan sähköiseen järjestelmään. Paperisten ilmoitusten varalta on kuitenkin tarpeen säätää myös viranomaisesta, joka tallettaa tiedot sähköiseen järjestelmään.

MMM ehdottaa, että ehdotettu 65 § muutettaisiin seuraavasti:

65 §

Eläinten teurastus

Eläin on asianmukaisesti tainnutettava tai lopetettava siihen soveltuvalla menetelmällä ennen verenlaskun aloittamista. Teurastuksella tarkoitetaan ihmisravinnoksi tarkoitetun muun kuin luonnonvaraisen eläimen lopetusta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja lopetusasetuksen 4 artiklan 4 kohdassa säädetään, sellainen uskonnollinen teurastustapa on sallittu, jossa verenlasku aloitetaan samanaikaisesti eläimen tainnuttamisen kanssa, tai jossa siipikarjaan kuuluva eläin, sileälataisia lintuja lukuun ottamatta, teurastetaan katkaisemalla kaula nopeasti terävällä aseella. Tässä momentissa tarkoitettu teurastus on sallittua vain teurastamossa tarkastuseläinlääkärin läsnäollessa.

Eläimelle ei saa suorittaa muita teurastukseen liittyviä toimenpiteitä ennen kuin se on kuollut.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläinten teurastuksesta muualla kuin teurastamossa.

65 §. *Eläinten teurastus.* Perustuslakivaliokunnan lausunnon takia eläinten teurastusta koskeva pykälä muutetaan vastaamaan voimassa olevan lain 33 b §:n sisältöä.

MMM ehdottaa, että 78 §:n otsikkoa ja 5 momenttia muutetaan seuraavasti:

78 §

Tarkastus ja näytteenotto

(1-4 momentit kuten esityksessä)

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa tarkastuksen saa tehdä ja näytteen ottaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on ai-
hetta epäillä, että eläinten kohtelua, hoitoa tai pitopaikkaa koskevia hyvinvointisäädöksiä on
olennaisella tai vakavalla tavalla rikottu tai rikotaan laissa rangaistavaksi säädettyllä tavalla.
Tarkastuksen saa tehdä vain viranomainen.

78 §. Tarkastus ja näytteenotto. Pykälän otsikosta poistetaan ylimääräinen väliviiva. Pykälän 5 momenttia tarkennetaan perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella.

MMM ehdottaa, että ehdotettua 109 §:n 1 momentin 12-kohtaa ja 2 momentin 22-kohtaa täsmennetään seuraavasti:

109 §

Eläinsuojelurikkomus

12) laiminlyö eläintä teurastettaessa 65 §:n 1 **tai 2 momentin säännökset eläimen tainnutta-
misesta tai lopettamisesta** ennen verenlaskun aloittamista tai rikkoo kieltoa ryhtyä eläimen
suhteen muihin toimenpiteisiin ennen kuin se on kuollut,

22) rikkoo **rikoslain 17 luvun 23 §:ssä tarkoitettua** eläintenpitokieltoa tai toimii toisena välikä-
tenä eläintenpitokiellon kiertämiseksi.

109 § Eläinsuojelurikkomus. Pykälän 1 momentin 12-kohtaa on tarpeen täydentää 65 §:ään
esitetyn muutoksen vuoksi. Pykälän 2 momentin 22-kohdan viittausta on tarpeen täydentää
täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen täyttämiseksi.

Lakiehdotus 9: Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

- Hallituksen esityksen antamisen jälkeen eduskunta on hyväksynyt uuden luonnonsuojelulain (9/2023), joka tulee voimaan 1.6.2023. Myös uudessa luonnonsuojelulaissa viitataan kumottavaksi esitettyyn eläinsuojelula-
kiin, joten viittauksen korjaaminen vastaamaan uutta eläinten hyvinvointilakia on tarpeen.

**MMM ehdottaa, että lakiehdotusta luonnonsuojelulain muuttamisesta muutetaan seuraa-
vasti:**

Laki luonnonsuojelulain 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* luonnonsuojelulain (9/2023) 71 § seuraavasti:

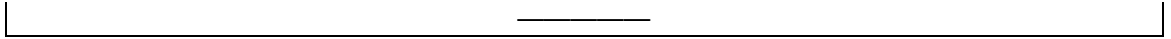
71 §

Avuttomassa tilassa löydetty rauhoitettu eläin

Poiketen 70 §:ssä säädetystä sairaana, vahingoittuneena tai muutoin avuttomassa tilassa tava-
tun rauhoitetun eläimen auttamiseen sovelletaan eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (/)
säädettyä.

—

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Eritysasiantuntija

Tiina Pullola

VN/12277/2021-MMM-493

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: